Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 6 2 5 2 1 1 2

JESENSKI ROK

SOCIOLOGIJA

Izpitna pola 2

Sreda, 30. avgust 2006 / 90 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.
Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazca za ocenjevanje).

V tej izpitni poli so štirje tematski sklopi (štiri strukturirana vprašanja), od katerih si izberite **DVA**. Odgovarjajte le na vprašanja v okviru DVEH izbranih tem.

Odgovore vpisujte v prostore, ki so za to predvideni, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pred njimi jasno označite naslov tematskega sklopa, ki ste si ga izbrali, in številko vprašanja, na katero odgovarjate (npr. Metode, vprašanje št. 1). Pišite čitljivo. **Rešitev v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.**

Število točk, ki jih lahko dobite, je navedeno ob vprašanjih v izpitni poli.

Vsako nalogo skrbno preberite in premislite. Poskušajte odgovoriti na vsa vprašanja. Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 1 prazno.

© RIC 2006

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia
Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

1. ODKLONSKOST IN DRUŽBENI NADZOR

Vir A

In čeprav se zdi, da očetje in matere, sorodniki in soseska, tovariši pri igri in delu še največ prispevajo h konformnosti vedenja, in čeprav lahko opravljajo neusmiljeno nadzorstvo s kaznovanjem, pa je, vsaj kaže tako, v ospredju predvsem pozornost, ki jo človeštvo daje kaznim, določenim od državne oblasti.

(Pečar, J. (1988): Formalno nadzorstvo, DE, Ljubljana, str. 137)

Vir B

Ena izmed poglavitnih vrednot je uspeh, izkazan v gmotnih dobrinah in vladajočih statusnih simbolih. Problem se pojavi, ko takšen ideal normalnega ali dobrega (smiselnega) življenja sprejme večina družbenih članov, zakaj jasno je, da so priložnosti za napredovanje po družbeni lestvici in za doseganje kulturno predpisanih materialističnih vrednot z dovoljenimi sredstvi neenako porazdeljene po družbeni strukturi. Posameznik, ki je sprejel vladajoči ideal vrednega življenja, vendar ga zaradi svojega razrednega položaja ne more realizirati v okviru dopustnega, je seveda v kočljivem, zagatnem položaju, ki se mu mora na vsak način prilagoditi. Na voljo ima več možnosti, ki jih je sicer iz sociološke perspektive prvi razčlenil in opisal Merton.

(Kanduč, Z. (1994): »Kriminal v posocialistični družbi«, Razgledi, št. 24, str. 12)

Vprašanja:

1. Kratko razložite, kaj je konformno vedenje.
   Pomagajte si z virom A.
   (1 točka)

2. Pojasnite družbeno in kulturno določenost dojemanja konformnosti s treh različnih vidikov.
   (4,5 točke)

3. Kateri način doseganja konformnosti omenja avtor v viru A?
   (1 točka)

4. Kratko predstavite še kateri drug način doseganja konformnosti.
   (2 točki)

5. Kako imenuje Merton neskladje (razkorak) med materialističnimi vrednotami in družbeno dovoljenimi sredstvi za njihovo doseganje?
   Pomagajte si z virom B.
   (1 točka)

6. S pomočjo vira B pojasnite, zakaj pride do takšnega neskladja.
   (2 točki)

7. Predstavite dve možnosti, ki ju je »iz sociološke perspektive prvi razčlenil in opisal Merton«.
   (3 točke)

8. Kratko predstavite eno od kritik Mertonove teorije odklonskosti.
   (3 točke)

2. DRUŽBENA MOČ IN OBLAST

Vir A

Ko si paša v Aziji domišlja, da bo lahko vsak spor razrešil s pomočjo zakonov naravne pravičnosti, dopuščamo možnost, da ima on neomejena pooblastila. Toda, ali je sodnik v Evropi, ki se je prisiljen odločiti v skladu s pisanimi zakoni, bolj zmeren?

(Ferguson, A. (2003): O pokvarjenosti, ki nas vodi v politično suženjstvo, Teorija in praksa, letnik 40, št. 1, FDV, Ljubljana, str. 158)

Vir B

V družboslovni teoriji 20. stoletja so bile elite kot teoretski koncept nekako prezrte, zlasti pod vtisom pomena množičnih gibanj in številnih kolektivnih mobilizacij, ki so sledile pospešeni industrializaciji držav v dvajsetem stoletju, in pod vtisom njihovih predstavniških mehanizmov, ki so prevladovali v formalnih sistemih vladanja. Vzpostavile pa so se kot subjekt delovanja v zgoščenih valovih demokratizacije režimov, ob naglem uvajanju političnih sprememb, najprej z dekolonizacijo tretjega sveta, nato z demokratizacijo Južne Amerike, zatem pa še z demokratizacijo režimov in vladavin v Južni, Srednji in Vzhodni Evropi.

(Kramberger, A. (2002): Objektivnost v družboslovnem proučevanju (slovenskih) elit, Družboslovne razprave, letnik 18, št. 40, SSD - FDV, str. 52)

Vir C

Koncept državljanstva se je v 19. in 20. stoletju razvijal v več smereh. Po eni strani je pod pritiskom demokratičnih gibanj raslo število subjektov, ki so bili priznani kot politični subjekti. To se je zlasti videlo v postopnem širjenju državljanov kot, če uporabimo Kantov izraz, »sozakonodajalcev«, torej kot tistih, katerih državljanski status je povezan z volilno pravico. Ta proces je trajal zelo dolgo, povezan je bil z močnimi socialnimi in demokratičnimi političnimi boji. Zlasti močno so se branili priznati aktivno politično državljanstvo ženskam, ki so jim pripisovali predvsem prostor za domačim ognjiščem in pri vzgoji otrok. Prav tako je zlasti na nekaterih rasno mešanih ozemljih trajalo dokaj dolgo, preden je bila (in še sedaj ni čisto povsod) priznana politična enakopravnost nekaterim nebelim rasam. Tudi starostna doba za vstop v državljanstvo se je stalno zniževala.

((Kon)federalizem. Večinsko odločanje in konsenz (gradivo za politološke dneve Ankaran 90), SPD - FDV, Ljubljana, 1990, str. 16)

Vprašanja

1. Imenujte tipa legitimne oblasti, ki ju prepoznate v viru A.

(2 točki)

2. Kateri tip legitimne oblasti še poznamo in kaj je zanj značilno?

(2,5 točke)

3. Kratko predstavite dve značilnosti elitističnih pristopov k razlagi družbene moči. Pomagajte si z virom B.

(4 točke)

4. Relativizirajte razlago elitističnih teorij z uporabo pluralističnega pristopa.

(2 točki)

5. V viru C poiščite tri dejavnike, ki vplivajo na udeležbo posameznikov v politiki, in jih kratko pojasnite.

(3 točke)

6. O kateri obliki politične udeležbe (participacije) posameznika govori vir C?

(1 točka)

7. Kateri subjekti, poleg posameznikov, še sodelujejo v sodobnih procesih političnega odločanja? Navedite dva in enega kratko predstavite.

(3 točke)

3. DELO IN PROSTI ČAS

Vir A

V zadnjih 150 do 200 letih je bilo v razvitem svetu zaradi tehnološkega razvoja in boljše organiziranosti zaznati izjemen porast materialne proizvodnje. Zdaj kaže, da se ta proces upočasnjuje ali celo prekinja. Z novo tehnologijo je mogoče proizvajati ceneje, učinkoviteje in pogosto z manj napori, če teče proizvodni proces v manjšem obsegu. Tisto delo, ki je bilo do nedavna lahko opravljeno zgolj v formalni obliki, je mogoče zdaj opravljati na domu ali v obliki sive ekonomije. Če človek ugotovi, da se mu splača doma prebeliti stanovanje, popraviti avto, se bo verjetno odločil, da raje vzame dopust, kakor da je v tem času v službi in plača opravila komu drugemu. S svojim šivalnim strojem je mogoče sešiti lepo obleko, z vrtalnim strojem opraviti drobna popravila, z lastnimi gospodinjskimi aparati dobro skuhati … Tehnologija omogoča ljudem novo svobodo.

(Gershuny, J. I. (1997): Implications and the Future of the Informal Economy. V Giddens, A.: Sociology. Introductory Readings. Polity Press, Cambridge, str. 273)

Vir B

Napovedi govorijo ne le o postindustrijski družbi, temveč tudi o povsem novih socialnih vzorcih, ki bodo utemeljeni predvsem z uvajanjem in uporabo mikroelektronike. Trdijo, da se bo močno povečeval delež ljudi, katerih delo bo povezano z informacijami. Znanstveniki in tehnični poklici jih bodo oblikovali, menedžerji in nadzorniki uporabljali, učitelji in komunikologi distribuirali.

(Lyon, D. (1997): Information Technology and Information Society. V Giddens, A.: Sociology. Introductory Readings. Polity Press, Cambridge, str. 285)

Vir C

Prvič v tem, da je delo delavcu vnanje, t. j., da ne spada k njegovemu bistvu, da se zategadelj delavec v svojem delu ne zatrjuje, marveč zanikuje, da se ne počuti dobro, marveč nesrečno, da ne razvija svobodne fizične in duhovne energije, ampak trpinči svojo naravo in ugonablja svojega duha. Delavec se zategadelj počuti šele izven dela pri sebi in v delu izven sebe. Doma je, kadar ne dela in kadar dela, je zdoma. Njegovo delo zategadelj ni prostovoljno, ampak prisiljeno, prisilno delo. Delo zategadelj ni zadostitev potrebi, ampak je zgolj sredstvo za zadovoljitev potreb izven njega.

(Marx, K., in Engels, F. (1969): Izbrana dela. I. zvezek. Cankarjeva založba, Ljubljana, str. 305)

Vprašanja:

1. Pojasnite tri razlike med neformalnim in formalnim delom (zaposlitvijo).
   Pomagajte si z virom A.
   (3 točke)

2. Katera vrsta tehnologije je posredno predstavljena v viru B?
   Pojasnite njen vpliv na strukturo in položaj delovne sile.
   (2,5 točke)

3. Pojasnite termin »tehnološki optimizem« ali »mit tehnološke spremembe«.
   (3 točke)

4. Primerjajte tehnologijo tekočega traku in predindustrijsko tehnologijo z dveh različnih vidikov.
   (4 točke)

5. Preglejte vir C ter imenujte in pojasnite družbeni pojav, ki je v njem predstavljen.
   (3 točke)

6. Pojasnite dve razliki med poklicem in profesijo.
   (2 točki)

4. ZNANOST

Vir A

Takšno spoznanje mora biti sposobno ločiti videz od bistva. Opraviti imamo z implikacijo, da se pozitivna znanost ukvarja predvsem z videzom, da se ustavlja na zunanji plati pojavov, naloga pa je ugotoviti bistvo, ki je pogosto drugačno od videza.

(Flere, S. (1999): Sociologija, Pravna fakulteta, Maribor, str. 84)

Vir B

Ob nastanku moderne znanosti raziskovalcem ni bil priznan večji družbeni pomen. Zato v tem času tudi niso bili uveljavljeni vsi standardi, ki jih poznamo pri moderni profesiji znanosti …
Z vidika postopnega oblikovanja moderne poklicne vloge znanstvenika je bila ustanovitev prvih akademij znanosti pomembna še iz enega zornega kota, namreč kot družbeni in institucionalni prostor delovanja znanstvenikov, kjer se začnejo uveljavljati zametki moderne znanstvene avtonomije.

(Mali, F. (2002): Razvoj moderne znanosti, FDV, Ljubljana, str. 48/50)

Vir C

Razvoj tehnike kloniranja je po svoji naravi znanstveni poskus na človeku. Tudi za svobodo znanosti velja, da je omejena z odgovornostjo. Meje so posebno jasno postavljene v biologiji in medicini. Začrtali so jih državni zakoni, pa tudi mednarodni dogovori. Biomedicinska znanost brez odgovornosti zagotovo vodi v medicino brez človeka. Konvencija Sveta Evrope o človekovih pravicah v zvezi z biomedicino, ki z močjo zakona zavezuje države podpisnice, prepoveduje pridobivanje človeških zarodkov za raziskave. Prepoveduje tudi neetične raziskave na ljudeh …
Tudi če te prepovedi ne bi bilo in bi z blagoslovom plačnikov in družbe projekt kloniranja načelno odobrili, bi še dolgo imel značaj eksperimentalne faze in bi zanj veljala vsa etična pravila o poskusu na človeku.

(Trontelj, J. (2003): Drastično poseganje v naravni red, Delo, SP, 4. 1. 2003, str. 21)

Vprašanja:

1. Opredelite pojem znanosti. Pomagajte si z virom A.
(2 točki)

2. Kdaj se pojavi in kaj pomeni institucionalizacija znanosti? Pomagajte si z virom B.
(3 točke)

3. Katera norma delovanja moderne znanstvene skupnosti je omenjena v viru B? Pojasnite to normo in ugotovite, zakaj je v modernih družbah pogosto kršena.
(3,5 točke)

4. Navedite še druge norme delovanja znanstvene skupnosti in eno kratko pojasnite.
(3 točke)

5. Preberite vir C in ugotovite, o kateri metodi znanstvenega raziskovanja govori.
(0,5 točke)

6. Pojasnite dve omejitvi uporabe te metode raziskovanja v družboslovju.
(3 točke)

7. Problematizirajte odgovornost znanstvenika za uporabo (in zlorabo) njegovih znanstvenih spoznanj.
(2,5 točke)